

Kjetta på Dovre.

Det var engang en mann oppi Finnmark, som hadde fanget en stor kvitbjørn; den skulde han gå til kongen av Danmark med. Så falt det sig så, at han kom til Dovrefjell om julekvelden, og der gikk han inn i ei stue, hvor det bodde en mann som hette Halvor. Her bad han om han kunde få lånt hus til sig og kvitbjørnen sin.

«Å gud bære oss!» sa mannen i stua; «vi kan nok ikke låne hus til noen nå, for hver eneste julekveld kommer det så fullt med troll her, at vi må flytte ut og ikke har tak over hodet sjøl engang.»

«Å, du kan nok låne mig hus for det,» sa mannen; «bjørnen min kan ligge under ovnen her, og jeg kan vel få ligge inne i koven.»

Ja, så lenge bad han da, at han fikk lov. Så flyttet folkene ut, og da var det laget til for trollene med dekkete bord, både med rømmegraut og lute-fisk og pølse, og ellers alt det som godt var, likesom til et annet gildt gjestebud.

„Kjette, vil du ha kurv?“

TK.

Rett som det var, så kom trollene. Noen var store, og noen var små, noen var langrumpet, og noen var rumpeløse, og noen hadde lange, lange neser, og de åt og de drakk og smakte på all ting.

Men så fikk en av trollungene se kvitbjørnen som lå under ovnen, og så tok han et stykke pølse og satte på en gaffel og stekte, gikk så sta' og stakk det bort i nesa på kvitbjørnen, så han brente sig. «Kjette, vil du ha kurv?» skreik han. Så fór kvitbjørnen op og brummet og jaget ut alle ihop, både store og små.

Året efter var Halvor i skogen julekvelds-eftermiddagen og skulde hente ved til helgen, for han ventet trollene igjen.

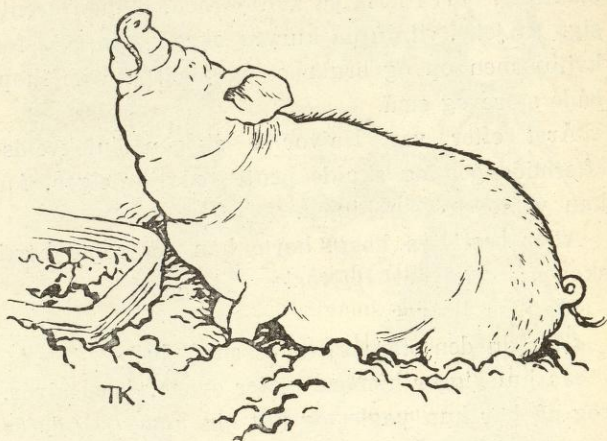
Aller best han hogg, hørte han det ropte borti skogen: «Halvor! Halvor!»

«Ja,» sa Halvor.

«Har du den store kjetta di ennå du?»

«Ja hun ligger hjemme under ovnen,» sa Halvor, «og nå har hun ynglet og fått sju unger, og de er mye større og sintere enn hun er sjøl.»

«Så kommer vi aldri til dig mere da!» ropte trollet borte i skogen; og siden den tid har trollene heller ikke ett julegraut hos Halvor på Dovre.

Grisen og levemåten hans.

Det var engang grisen var lei av levemåten sin, og så fikk han for sig at han skulde til tings og få dom for en annen levemåte — han fikk friste lykken han som andre, enten det blev til det tynne eller det tykke.

«Hvad er det du har å klage over?» spurte skriveren.

«Å jeg er så lei av levemåten min, far,» sa grisen. «Hesten får havre, og kua får meldrikke, og så ligger de tørt og godt i bås og spiltaug attpå. Og jeg får ikke annet enn skuler og skyllevann; om dagen så vasser jeg i søle, og om natten ligger jeg og ruller mig i lort og våt halm. Er det rett og rettferdighet i slikt, skriver?» spurte han.

Nei, det syntes skriveren kunde være noe i, og så lette han i bøkene sine, og gav ham dom for en annen levemåte: «Det er ulikt du skal ha det så mye strengere,» sa han; «fra nå av skal du få hvete og erter, og sove i silkeseng.»

Ja, grisen takket, og var så glad at han visste hverken natt eller dag. Og hele hjemveien gikk han og mullet og smågryntet: «Hvete og erter, og ligge i silkeseng! Hvete og erter, og ligge i silkeseng! Hvete og erter, og ligge i silkeseng!»

Veien gikk mellom noen skograbber, og oppi et av holtene lå reven og lydde på. Og han skulde nå straks ut igjen med fantestykkene sine, vet du. Og så til å pipe, fint og gnelt: «Skuler og rask, og ligge i boss!»

Grisen brydde sig ikke om det han; holdt på med sitt: «Hvete og erter, og ligge i silkeseng!» Men det drev på og drev på: «Skuler og rask, og ligge i boss! Skuler og rask, og ligge i boss! Skuler og rask, og ligge i boss!» Og til slutt så

ség det i grisen, og før han visste av det, tok han til å lye og ta efter.

Da han så kom hjem, spurte de hvordan det hadde gått på tinget; «fikk du dom for en likere levemåte?» sa de.

«Ja-vel, ja-vel,» sa grisen; «skuler og rask, og ligge i boss! Skuler og rask, og ligge i boss!»